

LEKCIJA 2

Osnove grčke gramatike

Proste rečenice • Rod i broj • Upotreba zamenica • Korišćenje pravog „ti/vi” •
Pravilni i nepravilni glagoli • Sadašnje vreme

Ova lekcija ulazi u samu srž grčke gramatike i vodi vas kroz gradivne blokove rečenica. Posmatrajte ove blokove kao „skelu“ koja vam pomaže da konstruišete sopstvene misli, deo po deo. Grčki jezik, baš kao i srpski, ima tri roda, što će vama kao izvornim govornicima srpskog biti vrlo prirodno i logično. Proći ćemo kroz rod i broj imenica, kao i osnovne članove kako biste odmah mogli da progovorite.

Formiranje prostih rečenica

Postati tečan govornik zahteva trud, ali osnova komunikacije je jednostavna. Čak i sa nekoliko reči, možete se snaći u restoranu ili hotelu.

Struktura rečenice u grčkom je najčešće **Subjekat – Predikat (glagol) – Objekat**, baš kao u srpskom. Velika razlika u odnosu na mnoge jezike je to što Grci **obavezno** koriste određeni član ispred ličnih imena. Ne kažemo samo „Petar“, već „Taj Petar“.

Pogledajte kako to funkcioniše u praksi:

Ο Πέτρος μιλάει ελληνικά. (o **pe**-tros mi-**la**-i e-li-ni-**ka**) – *Petar govori grčki.*

Η Άννα έχει ένα αυτοκίνητο. (i **a**-na **e**-hi **e**-na af-to-**ki**-ni-to) – *Ana ima auto.*

Η Ελλάδα είναι μια όμορφη χώρα. (i e-**la**-da i-ne mja **o**-mor-fi **ho**-ra) – *Grčka je lepa zemlja.*

Rod i broj (članovi, imenice i pridevi)

U grčkom, rod imenice diktira koji ćete član i pridev koristiti. Budući da srpski takođe razlikuje muški, ženski i srednji rod, pola posla ste već obavili intuitivno!

Rod i broj imenica

Sve imenice u grčkom imaju rod (**muški, ženski ili srednji**) i broj (**jednina ili množina**). Dobra vest je da se rod u 90% slučajeva prepoznaje po završetku reči (nastavku).

Rod	Nastavak u jednini	Primer	Izgovor	Prevod
Muški	-ος, -ας, -ης	ο φίλος	(o fi -los)	prijatelj
Ženski	-α, -η	η ώρα	(i o -ra)	vreme/sat
Srednji	-ο, -ι, -μα	το βιβλίο	(to vi- vli -o)	knjiga

Pravila za prepoznavanje:

Muški rod: Najčešće se završava na **-ος** (kao u imenima tipa Markos, stilska paralela).

Ženski rod: Završava se na **-α** ili **-η** (oba se čitaju kao „i“ ili „a“).

Srednji rod: Završava se na **-ο**, **-ι** ili specifičan nastavak **-μα**: **πρόβλημα** (**pro**-vli-ma) – *problem*.

Neodređeni član (jedan, neka, neko)

Grčki neodređeni član **ένας** (enas) zapravo znači broj jedan. Koristimo ga kada prvi put pominjemo neki neodređen pojam.

Muški rod	Ženski rod	Srednji rod
ένας άντρας (e -nas an -dras) (jedan) muškarac	μια γυναίκα (mja gi- ne -ka) (jedna) žena	ένα παιδί (e -na pe- di) (jedno) dete

SAVET

Za ženski rod možete čuti i **μία** (**mi**-a). Oba oblika su tačna, ali se **μία** (mja) češće koristi u brzom govoru. Uobičajeno je da se naglasak izostavlja u pisanju **μία** osim kada se želi jasno naglasiti da je u pitanju jedna stvar (**μία, όχι δύο** – jedna ne dve).

Određeni član (taj, ta, to)

Ovo je „začin“ bez kojeg grčki jezik ne funkcioniše. Određeni član se koristi stalno: ispred imena ljudi, država, predmeta o kojima smo već pričali.

Određeni članovi (nominativ)

Rod	Jednina	Množina
Muški	ο (o)	οι (i)
Ženski	η (i)	οι (i)
Srednji	το (to)	τα (ta)

Evo nekoliko primera da uočite kako se član i imenica „slažu“:

ο φίλος / οι φίλοι (o **fi**-los / i **fi**-li) – prijatelj / prijatelji
η φίλη / οι φίλες (i **fi**-li / i **fi**-les) – prijateljica / prijateljice
το παιδί / τα παιδιά (to pe-**di** / ta pe-**dja**) – dete / deca
ο καφές / οι καφέδες (o ka-**fes** / i ka-**fe**-des) – kafa / kafe
η όμορφη μέρα (i o-mor-**me**-ra) – lep dan
οι όμορφες μέρες (i o-mor-fes **me**-res) – lepi dani

GRAMATIČKI KUTAK

Primitili ste da se u množini i za muški i za ženski rod član piše **οι**, ali se oba čitaju jednostavno kao **i**. Grčki jezik voli slovo „i“ i piše ga na mnogo načina, ali se članovi uvek moraju slagati sa imenicom.

Izuzeci i nepromenljive reči

Baš kao i u primerima sa kafom i barom, grčki ima reči koje su „pozajmljenice“ i ne menjaju se, bez obzira da li je jedna ili deset:

το μπαρ (to bar) – jedan bar / **τα μπαρ** (ta bar) – barovi
το ταξί (to ta-**ksi**) – jedan taksí / **τα ταξί** (ta ta-**ksi**) – taksiji
το σάντουιτς (to **san**-du-ic) – sendvič

Ove reči su skoro uvek **srednjeg roda (το)**.

Pridevi

Rodna karakteristika imenica u grčkom jeziku obuhvata i prideve. Pridev je reč koja opisuje imenicu (osobu, stvar, mesto) dajući joj specifičan kvalitet. U grčkom jeziku pridev se skoro uvek nalazi **ispred** imenice, baš kao u srpskom.

U grčkom jeziku najčešći su pridevi koji imaju tri nastavka (za muški, ženski i srednji rod). Pogledajte kako se pridev **ὁμορφος** (**o-mor-fos**) (*lep*) menja kroz rodove i broj:

ο ὁμορφος φίλος (o **o-mor-fos fi-los**) – *lep prijatelj*

οι ὁμορφοι φίλοι (i **o-mor-fi fi-li**) – *lepi prijatelji*

η ὁμορφη μέρα (i **o-mor-me-ra**) – *lep dan*

οι ὁμορφες μέρες (i **o-mor-fes me-res**) – *lepi dani*

το ὁμορφο παιδί (to **o-mor-fo pe-di**) – *lepo dete*

τα ὁμορφα παιδιά (ta **o-mor-fa pe-dja**) – *lepa deca*

Kao što vidite, pridev se u potpunosti slaže sa članom i imenicom koju opisuje.

REČI

το εστιατόριο (to e-stja-**to-rjo**) – *restoran*

το αγόρι (to a-**go-ri**) – *dečak*

το κορίτσι (to ko-**ri-ci**) – *devojčica*

ο φοιτητής (o fi-ti-**tis**) – *student*

η φοιτήτρια (i fi-ti-trja) – *studentkinja*

ο θείος (o **thi-os**) – *ujak / stric*

η θεία (i **thi-a**) – *tetka / strina*

το σπίτι (to **spi-ti**) – *kuća / dom*

το βιβλίο (to vi-**vli-o**) – *knjiga*

η φίλη (i **fi-li**) – *prijateljica*

ο φίλος (o **fi-los**) – *prijatelj*

ο καφές (o ka-**fes**) – *kafa*

το ποδήλατο (to po-**di-la-to**) – *bicikl*

Zamenice

Zamenice koristimo da bismo izbegli ponavljanje imenica. U grčkom jeziku su one ključne za razumevanje rečenice, ali se u svakodnevnom govoru često izostavljaju.

Lične zamenice

Grčke lične zamenice se odnose na *ja, ti, on, ona, ono* itd. Sledeća tabela vam pokazuje ove zamenice u nominativu.

εγώ	e-go	ja
εσύ	e-si	ti
αυτός / αυτή / αυτό	af-tos / af-ti / af-to	on / ona / ono
εμείς	e-mis	mi
εσείς	e-sis	vi
αυτοί / αυτές / αυτά	af-ti / af-tes / af-ta	oni / one / ona

ZANIMLJIVOST

Grci, baš kao i mi, često ne izgovaraju zamenicu (npr. ne kažu „Ja radim“, već samo „Radim“), jer se iz nastavka glagola jasno vidi ko vrši radnju. Zamenicu ćete koristiti samo ako želite nešto posebno da naglasite.

Obraćanje sa „ti“ i „vi“: neformalno i formalno

Ovo je deo gde je grčki jezik identičan srpskom, što je za vas ogromna olakšica!

Neformalno (ti): Koristite **εσύ** (e-si) sa prijateljima, porodicom i decom.

Formalno (vi): Koristite drugo lice množine **εσείς** (e-sis) kada se obraćate nekoj iz poštovanja (starijima, neznancima, nadređenima).

Primer za neformalno:

Γεια σου, τι κάνεις; (ja su, ti **ka-nis**;) – *Zdravo, šta radiš/kako si?*

Primer za formalno:

Γεια σας, τι κάνετε; (ja sas, ti **ka-ne-te**;) – *Zdravo, šta radite/kako ste?*

Rodna inkluzivnost u jeziku

Grčki je, kao i srpski, duboko ukorenjen u sistemu tri roda. Svaka imenica, bez obzira da li je živa ili neživa, mora imati rod. Iako se u savremenom društvu vode rasprave o rodno neutralnom jeziku, grčka gramatika je vrlo tradicionalna. U pisanju se ponekad koriste oba oblika (npr. „dragi prijatelji i prijateljice“), ali u svakodnevnom govoru muški rod množine (**αυτοί**) i dalje se koristi kao opšta zamenica za mešovite grupe, slično kao u našem jeziku.

Glagoli

Glagoli su „lepak“ koji povezuje rečenicu. U grčkom jeziku oni nose informaciju o tome ko vrši radnju, kada se ona dešava i na koji način. Iako grčki nema infinitiv, sistem konjugacije (menjanja po licima) je vrlo logičan i, srećom po nas, veoma sličan srpskom jeziku. Savladavanjem osnovnih obrazaca, moći ćete da konstruišete hiljade rečenica.

Uvod u pravilne i nepravilne glagole

Pravilni glagoli u grčkom jeziku prate jasne šeme nastavaka. Ako naučite kako se menja jedan glagol iz određene grupe, znaćete da promenite i sve ostale iz te kategorije. Nepravilni glagoli su „individualci“ koji imaju svoje specifične oblike, ali su oni ujedno i najčešće korišćeni glagoli u jeziku, pa ćete ih brzo zapamtiti kroz praksu.

Pravilni glagoli

Grčki glagoli se u prezentu (sadašnjem vremenu) dele u dve glavne grupe (konjugacije), u zavisnosti od toga gde im stoji naglasak:

Prva grupa (A konjugacija): Naglasak je na osnovi glagola, a završavaju se na neakcentovano **-ω**. Primer: **κάνω** (**ka**-no) – *raditi*.

Druga grupa (B konjugacija): Naglasak je na akcentovanom slogu neposredno pre kraja glagola. Primer: **μιλάω** (mi-**la**-o) – *govoriti*.

Sledeća tabela prikazuje konjugaciju ova dva tipa pravilnih glagola:

Glagol κάνω			<i>raditi / činiti</i>
εγώ	κάνω	(ka -no)	<i>ja radim</i>
εσύ	κάνεις	(ka -nis)	<i>ti radiš</i>
αυτός/ή/ό	κάνει	(ka -ni)	<i>on/ona/ono radi</i>
εμείς	κάνουμε	(ka -nu-me)	<i>mi radimo</i>
εσείς	κάνετε	(ka -ne-te)	<i>vi radite / Vi radite</i>
αυτοί/ές/ά	κάνουν	(ka -nun)	<i>oni/one/ona rade</i>

Glagol μιλάω			<i>govoriti / pričati</i>
εγώ	μιλάω	(mi- la -o)	<i>ja govorim</i>
εσύ	μιλάς	(mi- las)	<i>ti govoriš</i>
αυτός/ή/ό	μιλάει	(mi- la -i)	<i>on/ona/ono govori</i>
εμείς	μιλάμε	(mi- la -me)	<i>mi govorimo</i>
εσείς	μιλάτε	(mi- la -te)	<i>vi govorite / Vi govorite</i>
αυτοί/ές/ά	μιλάνε	(mi- la -ne)	<i>oni/one/ona govore</i>

SAVET

Mnogi glagoli prve grupe prate obrazac glagola **κάνω**, kao što su **γράφω** (**gra**-fo) – *pisati*, **διαβάζω** (dja-**va**-zo) – *čitati* i **περιμένω** (pe-ri-**me**-no) – *čekati*.

Glagoli είμαι i έχω

Ovo su dva najvažnija glagola u grčkom jeziku. Koristimo ih svakodnevno za opisanje stanja, identiteta i posedovanja. Glagol **έχω** (imati) je pravilan i prati nastavke prve grupe, dok je glagol **είμαι** (biti) nepravilan i zahteva posebnu pažnju.

Glagol έχω			<i>imati</i>
εγώ	έχω	(e-ho)	<i>ja imam</i>
εσύ	έχεις	(e-his)	<i>ti imaš</i>
αυτός/ή/ό	έχει	(e-hi)	<i>on/ona/ono ima</i>
εμείς	έχουμε	(e-hu-me)	<i>mi imamo</i>
εσείς	έχετε	(e-he-te)	<i>vi imate</i>
αυτοί/ές/ά	έχουν	(e-hun)	<i>oni/one/ona imaju</i>

Glagol είμαι			<i>biti</i>
εγώ	είμαι	(i-me)	<i>ja sam/ jesam</i>
εσύ	είσαι	(i-se)	<i>ti si /jesi</i>
αυτός/ή/ό	είναι	(i-ne)	<i>on/ona/ono je jeste</i>
εμείς	είμαστε	(i-ma-ste)	<i>mi smo/jesmo</i>
εσείς	είστε	(i-ste)	<i>vi ste / Vi ste/jeste</i>
αυτοί/ές/ά	είναι	(i-ne)	<i>oni/one/ona su/ jesu</i>

NAPOMENA

Primitičete da je oblik **είναι** (i-ne) isti i za treće lice jednine (on/ona/ono jeste) i za treće lice množine (oni su). To je vrlo česta pojava u govornom grčkom i ne treba da vas zbunjuje – kontekst rečenice će vam uvek reći o kome se radi.

RAZGOVOR

Nada prvi put posećuje Atinu. Izgubila se, pa pita policajca kako da pronađe svoj hotel.

Nada:

Συγγνώμη, έχω μια ερώτηση. Μιλάτε αγγλικά;

(si-**gno**-mi, e-ho mja e-**ro**-ti-si. mi-**la**-te an-gli-**ka**?)

Izvinite, imam jedno pitanje. Govorite li engleski?

Policajac:

Όχι, αλλά μιλάτε ελληνικά!

(o-hi, a-**la** mi-**la**-te e-li-ni-**ka**!)

Ne, ali Vi govorite grčki!

Nada:

Μιλώ λίγο αλλά καταλαβαίνω περισσότερα. Χάθηκα.

(mi-**la**-o li-go a-**la** ka-ta-la-**ve**-no pe-ri-**so**-te-ra. **ha**-thi-ka.)

Govorim malo, ali razumem više. Izgubila sam se.

Policajac:

Πού πρέπει να πάτε;

(pu **pre**-pi na **pa**-te?)

Gde treba da idete?

Nada:

Δεν μπορώ να βρω το ξενοδοχείο μου.

(den bo-**ro** na vro to kse-no-do-**hi**-o mu.)

Ne mogu da pronađem svoj hotel.

Policajac:

Έχετε έναν χάρτη της Αθήνας;

(e-he-te e-**nan** **har**-ti tis a-**thi**-nas?)

Imate li mapu Atine?

Nada:

Ναι, ορίστε αυτόν που έχω.

(ne, o-**ri**-ste af-**ton** pu e-ho.)

Da, evo ove koju imam.

SRBIJA / GRČKA POREĐENJE

Bez infinitiva

U srpskom kažemo „**Volim da učim grčki**“ ili „**Želim učiti grčki**“. U grčkom infinitiv ne postoji, pa se iza glagola poput **θέλω** (*želim*), **μπορώ** (*mogu*), **πρέπει** (*treba*) i mnogih drugih koristi veznik **να**, iza koga glagol stoji u ličnom obliku: **Θέλω να μάθω ελληνικά** – *Želim da naučim grčki*.

Formalno „vi“ – kao u srpskom

Baš kao u srpskom, i u grčkom se za učtivo obraćanje koristi drugo lice množine – **εσείς** (e-sis). Dakle, kada kažete „*Govorite li engleski?*“ jednoj osobi iz poštovanja, koristite isti oblik kao kada pitate grupu. Ništa novo za nas.

Kako reći koliko imate godina

Ovo je izraz koji mnoge studente iznenadi jer je u grčkom – za razliku od srpskog – doslovno „*Ja sam toliko i toliko godina*“. **Είμαι ... χρονών**. (i-me ... hro-non.) *Imam ... godina*. (doslovno: *Ja sam ... godina*.)

Πόσο χρονών είσαι; (po-so hro-non i-se?) – *Koliko imaš godina?*

Είμαι τριάντα χρονών. (i-me tri-an-da hro-non.) – *Imam trideset godina*.

Srpski govori „imam godina“ (glagol *imati*), a grčki „jesam godina“ (glagol *biti*) – jednako logično, samo drugačije.

GLAGOLI ZA SVAKODNEVNU UPOTREBU

U grčkom su ovi glagoli nezaobilazni. Neki su pravilni, a neki (poput glagola „doći“ ili „reći“) imaju specifične oblike koje вреди naučiti odmah:

Glagol πηγαίνω		<i>ići</i>
εγώ πηγαίνω	e- go pi- ge -no	<i>ja idem</i>
εσύ πηγαίνεις	e- si pi- ge -nis	<i>ti ideš</i>
αυτός πηγαίνει	af- tos pi- ge -ni	<i>on ide</i>
εμείς πηγαίνουμε	e- mis pi- ge -nu-me	<i>mi idemo</i>
εσείς πηγαίνετε	e- sis pi-ge-ne-te	<i>vi idete</i>
αυτοί πηγαίνουν	af- ti pi- ge -nun	<i>oni idu</i>

Glagol έρχομαι		<i>doći / dolaziti</i>
εγώ έρχομαι	e- go er-ho-me	<i>ja dolazim</i>
εσύ έρχεσαι	e- si er-he-se	<i>ti dolaziš</i>
αυτός έρχεται	af- tos er-he-te	<i>on dolazi</i>
εμείς ερχόμαστε	e- mis er- ho -ma-ste	<i>mi dolazimo</i>
εσείς έρχεστε	e- sis er-he-ste	<i>vi dolazite</i>
αυτοί έρχονται	af- ti er-hon-de	<i>oni dolaze</i>

NAPOMENA

Glagol **έρχομαι** ima pasivne nastavke (završava se na **-μαι**), ali ima aktivno značenje. To je česta pojava u grčkom i ne treba da vas brine – samo zapamtite ove oblike.

λέω		<i>reći / kazati</i>
εγώ λέω	e- go le-o	<i>ja kažem</i>
εσύ λες	e- si les	<i>ti kažeš</i>
αυτός λέει	af- tos le-i	<i>on kaže</i>
εμείς λέμε	e- mis le-me	<i>mi kažemo</i>
εσείς λέτε	e- sis le-te	<i>vi kažete</i>
αυτοί λένε	af- ti le-ne	<i>oni kažu</i>

Idiomatska upotreba glagola κάνω (raditi/činiti)

Glagol **κάνω** (**ka-no**) – *raditi/činiti* je grčki „super-glagol“. Koristi se u mnogim izrazima gde mi u srpskom koristimo različite glagole.

Izrazi sa glagolom κάνω

κάνω μια ερώτηση	ka-no mja e- ro -ti-si	<i>postaviti pitanje</i>
κάνω μια βόλτα	ka-no mja vol -ta	<i>prošetati / napraviti krug</i>
κάνω μπάνιο	ka-no ba -njo	<i>kupati se / tuširati se</i>
κάνω κράτηση	ka-no kra -ti-si	<i>rezervisati</i>
κάνει ζέστη	ka-ni ze -sti	<i>toplo je (vreme)</i>
κάνει κρύο	ka-ni kri -o	<i>hladno je (vreme)</i>

NAPOMENA

Za „slikanje“ Grci češće koriste glagol **βγάζω** (**vga-zo**): **βγάζω μια φωτογραφία** (**vga-zo** mja fo-to-gra-**fi**-a) – *fotografišem*.

RAZGOVOR

Nikos i Kostas razgovaraju telefonom.

Nikos:

Γεια σου Κώστα, ο Νίκος είμαι.

(ja su **Ko**-sta, o **Ni**-kos i-me.)

Zdravo Kosta, Nikos je.

Kostas:

Γεια σου Νίκο, τι γίνεται;

(ja su **Ni**-ko, ti **ji**-ne-te;)

Zdravo Niko, šta se dešava/kako ide?

Nikos:

Πολύ καλά! Διαβάζω πολύ αυτές τις μέρες.

(po-**li** ka-**la**! dja-**va**-zo po-**li** af-**tes** tis **me**-res.)

Vrlo dobro! Mnogo čitam/učim ovih dana.

Kostas:

Τι κάνεις απόψε;

(ti **ka**-nis a-**po**-pse;)

Šta radiš večeras?

Nikos:

Βγαίνω με την Άννα. Πρώτα θα κάνουμε μια βόλτα και μετά θα πάμε για ψώνια.

(**vge**-no me tin **A**-na. **Pro**-ta tha **ka**-nu-me mja **vol**-ta ke me-**ta** tha **pa**-me ja **pso**-nja.)

Izlazim sa Anom. Prvo ćemo prošetati, a onda idemo u kupovinu.

Kostas:

Πού θα πάτε μετά;

(pu tha **pa**-te me-**ta**.)

Gde ćete ići posle?

Nikos:

Αν έχει καλό καιρό, θα πάμε για φαγητό στην παραλία.

(an **e**-hi ka-**lo** ke-**ro**, tha **pa**-me ja fa-ji-**to** stin pa-ra-li-a.)

Ako bude lepo vreme, idemo na klopnu na plažu.

Γιατί δεν έρχεστε κι εσύ με τη Δανιέλα;

(ja-**ti** den **er**-he-ste ki **e-si** me ti da-ni-**e**-la.)

Zašto ne dođete i ti i Danijela?

Kostas:

Ωραία ιδέα! Να δω τι λέει και η Δανιέλα.

(o-**re**-a i-**de**-a! na do ti **le**-i ke i da-ni-**e**-la.)

Odlična ideja! Da vidim šta kaže i Danijela.

Nikos:

Εντάξει – γεια, τα λέμε μετά!

(en-**da**-ksi – ja, ta **le**-me me-**ta**!)

U redu/Dogovoreno – zdravo, čujemo se kasnije!

Morati, želeći, moći

U grčkom jeziku ovi glagoli uvek idu uz rečicu **να** (na). Pošto grčki nema infinitiv, konstrukcija je uvek: *Ja želim + da + ja radim.*

Πρέπει να κάνω ψώνια. (pre-pi na **ka**-no **pso**-nja.) – *Moram da idem u kupovinu.*

Θέλω να κοιμάμαι! (the-lo na **ki**-ma-me!) – *Želim da spavam!*

Μπορώ να πάω για ποτό; (bo-ro na **pa**-o ja po-**to**;) – *Mogu li da odem na piće?*

πρέπει (pre-pi) – *morati* (uvek isti oblik)

θέλω (the-lo) – *želeći*

μπορώ (bo-ro) – *moći / smeti*

Prošlost, sadašnjost i budućnost

Grčki sistem vremena je vrlo intuitivan za nas:

Sadašnjost (Present):

Τρώω παγωτό. (tro-o pa-go-**to**.) – *Jedem sladoled.*

Budućnost (Futuros): Samo dodate rečicu **θα** (tha) ispred glagola.

Αύριο θα φάω παγωτό. (av-rjo tha-**fa**-o pa-go-**to**.) – *Sutra ću pojesti sladoled.*

Prošlost (Aorist): Kratka, završena radnja.

Χθες έφαγα ένα παγωτό. (hthes e-fa-ga e-na pa-go-to.) – *Juče sam pojeo sladoled.*

Prošlost koja traje (Paratatikos):

Το παγωτό ήταν καλό. (to pa-go-to i-tan ka-lo.) – *Sladoled je bio dobar.*

RAZGOVOR

Marko i Sofija prave planove za večeras.

Marko:

Γεια σου Σοφία, τι θέλεις να κάνεις απόψε;

(ja su So-fi-a, ti the-lis na ka-nis a-po-pse?)

Zdravo Sofija, šta želiš da radiš večeras?

Sofija:

Θα ήθελα να πάω σινεμά, αλλά πρέπει να τελειώσω ένα πρότζεκτ για αύριο.

(tha i-the-la na pa-o si-ne-ma, a-la pre-pi na te-li-o-so e-na pro-džekt ja av-ri-o.)

Volela bih da idem u bioskop, ali moram da završim projekat za sutra.

Marko:

Τι κρίμα! Τότε, μπορούμε να βγούμε αύριο;

(ti kri-ma! to-te, bo-ru-me na vgu-me av-ri-o?)

Šteta! Onda, možemo li izaći sutra?

Sofija:

Ναι, αύριο μπορώ. Τι ώρα;

(ne, av-ri-o bo-ro. ti o-ra?)

Da, sutra mogu. U koliko sati?

Marko:

Μπορούμε να συναντηθούμε στις οκτώ;

(bo-ru-me na si-na-di-thu-me stis o-kto?)

Možemo li se naći u osam?

Sofija:

Τέλεια!

(te-li-a!)

Savršeno!

REČI

το ξενοδοχείο (to kse-no-do-**hi**-o) – *hotel*

ο χάρτης (o **har**-tis) – *mapa / karta*

το παγωτό (to pa-go-**to**) – *sladoled*

εντάξει (en-**da**-ksi) – *u redu / okej*

σύμφωνοι (**sim**-fo-ni) – *dogovoreno*

γεια (ja) – *zdravo / čao*

επίσης (e-**pi**-sis) – *takođe*

η ερώτηση (i e-**ro**-ti-si) – *pitanje*

απόψε (a-**po**-pse) – *večeras*

πού (pu) – *gde*

IZRAZI

Πόσο χρονών είναι; (po-so hro-**non** i-ne;) – *Koliko ima godina?*

Μου αρέσει (mu a-**re**-si) – *Sviđa mi se.*

Γεια! Τι κάνεις; (Ja! Ti **ka**-nis) – *Čao! Kako si?*

Γεια σου! (ja su) – *Zdravo! / Čao! (jedna osoba, neformalno)*

Γεια σας! (ja sas) – *Dobar dan! / Zdravo! (više osoba ili jedna osoba kojoj se obraćamo s poštovanjem)*

GRAMATIČKI KUTAK

Reč **Γεια** (ja) u savremenom grčkom je skraćeni oblik od **υγεία** (i-**gi**-a – *zdravlje*), pa je pozdrav zapravo želja za zdravljem. Koristi se kao kratak, neformalan pozdrav **Γεια!** (ja!) – *Čao! Zdravo!*

Više o pozdravima u narednoj lekciji.

